

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Brigity Chrástilové a JUDr. Bohuslava Hnízdila v právní věci **žalobce: L. Z.**, zastoupen Mgr. Alexejem Vaškem, advokátem, se sídlem Hodonín, Národní tř. 4, proti **žalované: Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Praha 5, Křížová 25, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 15. 6. 2006, č. j. 33 Cad 70/2006 - 23,

takto:

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalované se náhrada nákladů řízení **nepřiznává.**

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) se žalobou ze dne 11. 4. 2006 podanou Krajskému soudu v Brně domáhal obnovy řízení ve věci sp. zn. 11 C 342/92 vedené u téhož soudu. Usnesením ze dne 27. 4. 2006, č. j. 33 Cad 70/2006 - 6, soud návrh na obnovu řízení zamítl, neboť obnova řízení není přípustná v řízení o žalobách proti rozhodnutím správních orgánů. Návrh byl též podán po uplynutí subjektivní i objektivní lhůty pro jeho podání.

Proti uvedenému usnesení podal stěžovatel kasační stížnost a současně požádal o ustanovení zástupce pro řízení o ní soudem. Usnesením blíže označeným v záhlaví tohoto rozsudku krajský soud tuto žádost zamítl. V odůvodnění zejména konstatoval, že z předloženého potvrzení o osobních, majetkových a výtěžkových poměrech a dalších důkazů neshledal potřebu stěžovateli zástupce ustanovit. S odkazem na nařízení vlády č. 505/2005 Sb. konstatoval, že částka životního minima potřebná podle zákona o životním minimu k zajištění výživy a ostatních základních osobních potřeb občana činí 2400 Kč měsíčně. Částka životního minima, která se považuje za potřebnou k zajištění nezbytných

nákladů na domácnost činí v případě, že jde o jednotlivce 2020 Kč měsíčně, v případě, že v domácnosti žijí dvě osoby, 2630 Kč. Celkem tedy u jednotlivce 4420 Kč a u dvou osob žijících ve společné domácnosti 5030 Kč. Stěžovatelovým příjmem je částečný invalidní důchod, který činí 5101 Kč. Stěžovatelova manželka (soudu nebylo doloženo, že by s ním nežila ve společné domácnosti) pobírá plat ve výši 12 646 Kč měsíčně. Celkem tedy příjem rodiny činí 17 747 Kč. Soud tak dospěl k závěru, že stěžovatel neplní podmínky pro osvobození od soudních poplatků, neboť rodinný příjem trojnásobně přesahuje částku životního minima. Soud dále dovedl, že ve stěžovatelově případě jde o svévolné a bezúspěšné uplatňování práva, a i z tohoto důvodu žádost o ustanovení zástupce zamítl.

Proti tomuto usnesení podal stěžovatel kasační stížnost, v níž zejména uvedl, že toto usnesení nemá oporu v zákoně. Konkrétně stěžovatel nesouhlasil s výpočtem životního minima jeho domácnosti. Byl-li do příjmů započten i příjem jeho manželky, musí být ona započtena i do životního minima, protože životní minimum v jejich případě činí 7430 Kč, nikoliv soudem uváděná suma. Společný příjem tak není trojnásobkem životního minima, a proto stěžovatel žádá o znovu posouzení jeho finanční situace pro ustanovení zástupce.

Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného usnesení (§ 106 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, dále jen „s. ř. s.“), a je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadené usnesení vzešlo (§ 102 s. ř. s.). Z obsahu stěžovatelova podání Nejvyšší správní soud dovedl, že se dovolává stížnostního důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tj. nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky týkající se splnění podmínek pro ustanovení zástupce.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadené rozhodnutí v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. v rozsahu a z důvodů, které uplatnil stěžovatel v kasační stížnosti a přitom sám neshledal vady uvedené v odst. 3 citovaného ustanovení, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Podle § 35 odst. 8 s. ř. s. může soud navrhovateli, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to třeba k ochraně jeho práv, na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát.

Podle § 36 odst. 3 s. ř. s. účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu osvobozen od soudních poplatků. Dospěje-li však soud k závěru, že návrh zjevně nemůže být úspěšný, takovou žádost zamítne. Přiznané osvobození kdykoliv za řízení odejme, popřípadě i se zpětnou účinností, jestliže se do pravomocného skončení řízení ukáže, že poměry účastníka přiznané osvobození neodůvodňují, popřípadě neodůvodňovaly.

Jak bylo uvedeno výše, krajský soud stěžovatelovu žádost o ustanovení zástupce zamítl ze dvou důvodů, a to jednak proto, že u něho s ohledem na výši příjmů domácnosti nejsou dány podmínky pro osvobození od soudních poplatků, a rovněž pro zjevnou bezúspěšnost uplatňovaného práva. V kasační stížnosti stěžovatel napadl toliko první ze zmíněných důvodů s tím, že příjem jeho domácnosti není trojnásobkem životního minima.

V současné době nejsou v platném právu vyjádřena objektivní hlediska pro posuzování poměrů žadatele o osvobození od soudních poplatků, resp. jejich tíživosti. Osvobození od soudních poplatků je tak věcí úvahy soudu; při rozhodování o něm soud přihlíží k celkovým majetkovým poměrům žadatele, k výši soudního poplatku, k nákladům, které si pravděpodobně vyžádá dokazování, k povaze uplatněného nároku a k dalším obdobným okolnostem (k tomu srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 2. 2006, č. j. 4 Ans 3/2005 - 148, dostupný na www.nssoud.cz).

Přestože stěžovatel správně namítá, že krajský soud měl do výpočtu životního minima společné domácnosti stěžovatele a jeho manželky zahrnout i částku 2400 Kč za manželku, čímž by dospěl k celkové částce 7430 Kč, není v dané věci podstatné, zda výsledná částka je či není trojnásobkem životního minima. Podstatné naopak je, že celkový příjem domácnosti významně přesahuje částku, která slouží (sloužila) obecně jako hranice příjmu, pod níž nastává stav hmotné nouze, a tak lze dovést, že stěžovatelovy majetkové poměry osvobození od soudních poplatků (které je podmínkou pro ustanovení zástupce) nevyžadují.

Krajský soud proto nepochybil, pokud majetkové poměry stěžovatele považoval za takové, které neodůvodňují ustanovení zástupce na náklady státu.

Ze shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Stěžovatel, který neměl v tomto řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.). Protože žalovaná žádné náklady řízení o kasační stížnosti neuplatnila a ani Nejvyšší správní soud z obsahu spisu její žádné náklady nezjistil, nebyla náhrada nákladů řízení žalované příznána.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. srpna 2007

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu